Büyük Üçlü Mükemmeliyetçilik Ölçe?i (BÜMÖ-45)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Büyük Üçlü Mükemmeliyetçilik Ölçe?i (BÜMÖ-45)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18272

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Büyük Üçlü Mükemmeliyetçilik Ölçe?i (BÜMÖ-45), orijinal ?ngilizce versiyonunun Türkçe popülasyonda geçerlik ve güvenirlik çal??malar?n?n yap?ld??? bir uyarlama ölçe?idir. Bu ölçek, mükemmeliyetçili?in çok boyutlu yap?s?n?, özellikle de öz-yönelimli, di?er-yönelimli ve sosyal olarak belirlenmi? olmak üzere üç ana faktör çerçevesinde de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Türkiye uyarlamas?, 2020 y?l?nda Kaçar-Ba?aran ve meslekta?lar? taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, ölçe?in Türk kültürüne uygun **psikometrik özellikler** sergiledi?i gösterilmi?tir. Ölçek, toplam 45 maddeden olu?maktad?r ve bireylerin mükemmeliyetçilik e?ilimlerinin hem adaptif (i?levsel) hem de maladaptif (i?levsiz) yönlerini kapsaml? bir ?ekilde incelemeye olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Mükemmeliyetçilik, BÜMÖ-45, **Üç Büyük Mükemmeliyetçilik**, Psikometri, **Uyarlama**, Öz-Yönelimli Mükemmeliyetçilik, Sosyal Olarak Belirlenmi? Mükemmeliyetçilik.

Yazarlar

Servet Kaçar-Ba?aran, Cansu Gökda?, Zeynep Erdo?an-Y?ld?r?m, O?uzhan Yorulmaz.

Amaç

BÜMÖ-45'in temel amac?, mükemmeliyetçilik yap?s?n? modern psikolojik teorilere uygun olarak çok boyutlu bir çerçevede ölçmektir. Ölçek, bireylerin kendi standartlar?na ula?ma çabalar? (Öz-Yönelimli Mükemmeliyetçilik), ba?kalar?n?n kendilerinden beklentileri (Sosyal Olarak Belirlenmi? Mükemmeliyetçilik) ve ba?kalar?ndan yüksek beklentileri (Di?er-Yönelimli Mükemmeliyetçilik) aras?ndaki ayr?m? net bir ?ekilde ortaya koyarak, bu e?ilimlerin klinik ve akademik ba?lamlardaki etkilerini ara?t?rmac?lar ve uygulay?c?lar için eri?ilebilir k?lmakt?r. Bu **uyarlama** çal??mas?, uluslararas? alanda kabul görmü? bu yap?n?n Türkiye toplumunda da geçerli bir ?ekilde ölçülmesini sa?lam??t?r.

Yap?

BÜMÖ-45, mükemmeliyetçili?i üç ana boyutta ele alan "Büyük Üçlü" (Big Three) modeline dayanmaktad?r. Bu model, mükemmeliyetçili?in sadece tek bir faktörden ibaret olmad???n?, aksine farkl? kaynaklardan beslenen ve farkl? sonuçlara yol açan üç temel boyutu içerdi?ini savunur. Bu boyutlar, ilgili literatürde s?kl?kla ele al?nan ve psikopatoloji ile ili?kisi ara?t?r?lan temel yap?lard?r.

Öz-Yönelimli Mükemmeliyetçilik: Bireyin kendisine yönelik a??r? yüksek standartlar belirlemesi ve bu standartlara ula?mak için yo?un çaba göstermesi. Bu boyut genellikle adaptif

ARABPSYCHOLOGY.COM

mükemmeliyetçilik bile?enlerini içerir.

Di?er-Yönelimli Mükemmeliyetçilik: Bireyin çevresindeki di?er insanlardan (aile, arkada?lar, meslekta?lar) gerçekçi olmayan derecede yüksek beklentiler içinde olmas? ve onlar?n performans?n? ele?tirel bir gözle de?erlendirmesi.

Sosyal Olarak Belirlenmi? Mükemmeliyetçilik: Bireyin, ba?kalar?n?n kendisinden mükemmeliyet bekledi?ine veya talep etti?ine dair alg?s?. Bu boyut, genellikle en yüksek düzeyde stres ve **psikopatoloji** ile ili?kilendirilir.

Geçerlik

Türkiye **uyarlama** çal??mas?nda, BÜMÖ-45'in yap? geçerli?ini de?erlendirmek amac?yla do?rulay?c? **faktör analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?nda öngörülen üç faktörlü yap?n?n Türk örnekleminde de iyi uyum gösterdi?ini kan?tlam??t?r. Ayr?ca, ölçe?in di?er ilgili psikolojik yap?larla (örne?in, nevrotiklik, kayg? ve depresyon) beklenen yön ve büyüklükte ili?kiler gösterip göstermedi?i incelenerek e? zamanl? ve ölçüt geçerlik kan?tlar? sunulmu?tur. Bu bulgular, BÜMÖ-45'in mükemmeliyetçilik yap?s?n? Türk popülasyonunda do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir. Uyarlama çal??mas?nda, BÜMÖ-45'in tüm alt boyutlar? için kabul edilebilir düzeyin üzerinde **iç tutarl?l?k** de?erleri elde edilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçe?in güvenilir oldu?unu desteklemektedir. Alt boyutlar?n iç tutarl?l?k katsay?lar?n?n genellikle .80 ile .90 aras?nda de?i?ti?i rapor edilmi?tir, bu da ölçe?in klinik ve ara?t?rma amaçl? kullan?ma uygunlu?unu peki?tirmektedir.

Faktör Analizi

Kaçar-Ba?aran ve ark. (2020) taraf?ndan yürütülen çal??mada, Büyük Üçlü Mükemmeliyetçilik Ölçe?i'nin 45 maddelik yap?s?n?n Türk kültürüne uygunlu?unu belirlemek amac?yla do?rulay?c? **faktör analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, orijinal ölçekte bulunan üç temel faktörün (Öz-Yönelimli, Di?er-Yönelimli ve Sosyal Olarak Belirlenmi? Mükemmeliyetçilik) Türk örnekleminde de iyi bir model uyumu sergiledi?ini göstermi?tir. Bu analiz, ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekleyerek, mükemmeliyetçili?in çok boyutlu do?as?n?n kültürel ba?lamda korundu?unu kan?tlam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: **Uyarlama** Ölçe?i (Orijinal: Big Three Perfectionism Scale - BTPS)

Format: 45 maddeden olu?an öz bildirimli Likert tipi ölçek.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal).

Popülasyon Grubu: Genel Toplum Örneklemi (Türk Toplumu).

Ya? Grubu: Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve genel toplumdan toplanan bir örneklem üzerinde gerçekle?tirilmi?tir. Bu, ölçe?in farkl? sosyo-demografik gruplarda uygulanabilir oldu?unu göstermektedir.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar, her bir maddeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirten 5'li veya 7'li (orijinal çal??maya ba?l? olarak adaptasyonda kullan?lan) **Likert ölçe?i** üzerinde derecelendirme yaparlar. Yüksek puanlar ilgili mükemmeliyetçilik boyutunda yüksek e?ilimi i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

BTPS, Öz-Yönelimli, Di?er-Yönelimli, Sosyal Olarak Belirlenmi?, **DFA**, **Psikometrik Özellikler**, 45 Madde, Mükemmeliyetçilik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Çal??mada belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: sbasaran@pau.edu.tr (Sorumlu Yazar E-posta Adresi)

?leti?im Adresi: Pamukkale Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Denizli, Türkiye (Sorumlu Yazar?n Kurumu).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe Uyarlama 2020 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Servet Kaçar Ba?aran ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Akademik ara?t?rmalar için kullan?m genellikle ücretsizdir, ancak ticari veya klinik amaçlar için yazar?n izni gerekebilir.

PDF Eri?imi: Ölçe?in orijinal PDF belgesine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

The original PDF can be downloaded here: buyuk-uclu-mukemmeliyetcilik-olcegi-bumo-45-toad.pdf

Kaynaklar

Kaçar-Ba?aran, S., Gökda?, C., Erdo?an-Y?ld?r?m, Z. & Yorulmaz, O. (2020). A different view to **perfectionism**: An investigation of the psychometric properties of the big three perfectionism scale in a Turkish community sample. *Current Psychology*, 1-11. https://doi.org/10.1007/s12144-020-01131-2

Makalenin tam metni (PDF) a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: link.springer.com

Büyük Üçlü Mükemmeliyetçilik Ölçe?i (BÜMÖ-45) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, telif hakk? nedeniyle bu kaynakta sa?lanamamaktad?r. Maddelerin orijinal metnine, yukar?da belirtilen Kaçar-Ba?aran ve ark. (2020) referans?n?n tam metninden veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilerek ula??labilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM